

ชมรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อความเท่าเทียมกัน
Information and Communication Technology for All Club (ICT for All Club)

ตู้ ปณ.๒ ปณฝ.ราชเทวี กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๑

Tel. ๐๘-๑๒๖๑-๐๗๒๖ e-Mail: info@ictforall.org Website: www.ictforall.org

๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

แนวทางในการนำซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศ
(Apache OpenOffice™)
มาใช้งานในระดับประเทศ

Apache
OpenOffice™

เมื่อกล่าวถึงซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงาน (Office Suite) คนทั่วไปมักนึกถึงซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานไมโครซอฟท์ (Microsoft Office) ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ที่มีลิขสิทธิ์ใช้งาน ผู้ใช้จำเป็นต้องจ่ายค่าลิขสิทธิ์ใบอนุญาตใช้งานซอฟต์แวร์ก่อนจึงจะสามารถติดตั้งและใช้งานซอฟต์แวร์ดังกล่าวได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย แต่ในระยะเวลาที่ผ่านมาคนไทยส่วนใหญ่ก็ยังมีภาระเมตลิขสิทธิ์ในการใช้งานซอฟต์แวร์ดังกล่าว

แนวทางหนึ่งที่เป็นทางออกสำหรับหลายๆ ประเทศ ในการลดการละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ คือการส่งเสริมการใช้และพัฒนาซอฟต์แวร์โอเพนซอร์ส โดยเฉพาะซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศดอทอ็อก (ปัจจุบัน คือ Apache OpenOffice™) หรือซอฟต์แวร์ที่พัฒนาต่อยอดจากซอฟต์แวร์ดังกล่าว เช่น LibreOffice ประเทศที่มีการนำซอฟต์แวร์ดังกล่าวมาใช้อย่างจริงจัง เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน เกาหลีใต้ หวัน มาเลเซีย เวียดนาม เป็นต้น ซึ่งทำให้ลดการพึ่งพาซอฟต์แวร์จากต่างประเทศ และเป็นการยกระดับขีดความสามารถให้กับผู้ประกอบการ และนักพัฒนาซอฟต์แวร์ให้สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก

จากการศึกษาวิจัย (วิทยานิพนธ์) เรื่อง “ปัจจัยความสำเร็จของการเปลี่ยนมาใช้ซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศดอทอ็อกในองค์กรธุรกิจ” (SUCCESS FACTORS OF MIGRATION TO OPENOFFICE.ORG IN BUSINESS ORGANIZATIONS) ของนายทศพนธ์ นรทัศน์ โดยได้มีการศึกษาข้อมูลจากองค์กรขนาดใหญ่ที่ประสบความสำเร็จในการนำซอฟต์แวร์ดังกล่าวมาใช้จำนวน ๕ องค์กร ซึ่งผลการศึกษา พบว่าองค์กรสามารถลดค่าใช้จ่ายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ลดอัตราการละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์โดยรวมของประเทศ สมควรที่จะได้รับการขยายผลในวงกว้างต่อไป

ผลการศึกษานำมาประยุกต์ใช้ในการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาและการนำซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศมาใช้งานในระดับประเทศ เพื่อให้การนำซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศดอทอ็อก หรือซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานอื่นใดที่พัฒนาต่อยอดจากซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศดอทอ็อก ซึ่งมีลักษณะเป็นซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานที่เป็นโอเพนซอร์ส และฟรีแวร์ เช่น Apache OpenOffice™, LibreOffice มาใช้งานในระดับประเทศ ทั้งในองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน อันจะเป็นการลดค่าใช้จ่ายด้านซอฟต์แวร์ของประเทศ และลดการละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ในภาพรวม รัฐควรสนับสนุนการดำเนินการ ดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศ

๑.๑ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศให้มีคุณลักษณะที่สำคัญ ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการเปลี่ยนมาใช้ซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศในองค์กรธุรกิจ ดังนี้

๑) พัฒนาขีดความสามารถของชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศให้รองรับลักษณะงานที่ทำอยู่ขององค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป โดยให้มีการวิจัยและพัฒนาอย่างจริงจัง

๒) พัฒนาให้ซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศดอทอ็อก มีความง่ายในการใช้งาน อย่างต่อเนื่อง

๑.๒ พัฒนาซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศดอทอ็อกให้สามารถทำงานร่วมกับระบบบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กร (ERP) หรือระบบบริหารจัดการเนื้อหาขององค์กร (ECM) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการนำซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศมาใช้ในระดับประเทศ

๒.๑ ประกาศให้การนำซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศ หรือซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานอื่นใดที่พัฒนาต่อยอดจากซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศมาใช้งานเป็นวาระแห่งชาติ เช่นเดียวกับกรณีของประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศในประชาคมอาเซียน เช่น มาเลเซีย เวียดนาม สิงคโปร์ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับประเทศสมาชิกอาเซียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างสมบูรณ์ใน พ.ศ. ๒๕๕๘

๒.๒ จัดทำแผนกลยุทธ์แห่งชาติ (ระยะ ๕ ปี) ว่าด้วยการนำซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศ หรือซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานอื่นใดที่พัฒนาต่อยอดจากซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศดอทอ็อก รวมถึงซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สอื่นใดมาใช้งาน โดยประกอบด้วย ๓ ระยะ คือ

๑) ระยะที่ ๑ : การวางโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยเอื้ออำนวยต่อการยอมรับซอฟต์แวร์โอเพนซอร์ส

๒) ระยะที่ ๒ : เพิ่มการยอมรับซอฟต์แวร์โอเพนซอร์ส โดยติดตั้งในหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศเป็นแบบอย่าง และแรงผลักดันให้ภาคเอกชน และภาคประชาชนปฏิบัติตาม

๓) ระยะที่ ๓: การเพิ่มสมรรถนะในการวิจัยและพัฒนาซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สให้มีขีดความสามารถในการสนับสนุนการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น

โดยแผนดังกล่าวข้างต้น จะเป็นแผนกลยุทธ์ภายใต้แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย ทั้งนี้ เพื่อให้ทิศทางการส่งเสริมและพัฒนาซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีทิศทาง สร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นให้กับองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

๒.๓ ประกาศใช้รูปแบบเอกสารกลางภาครัฐแบบเปิด (Open Document Format) สำหรับเอกสารที่สร้างจากซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงาน ของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อนำเผยแพร่หรือให้สาธารณชนดาวน์โหลด

๒.๔ ยกเลิกการจัดสรรงบประมาณภาครัฐ สำหรับการจัดหาซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานที่มีลิขสิทธิ์ แก่หน่วยงานภาครัฐทั้งหมด เว้นแต่ในกรณีที่ต้องใช้งานจริงๆ โดยให้พิจารณาเป็นรายกรณี

๒.๕ สนับสนุนมาตรการทางด้านภาษีแก่องค์กรธุรกิจที่นำซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศ หรือซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานอื่นใดที่พัฒนาต่อยอดจากซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศ มาใช้งานในระดับองค์กร โดยให้นำค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนมาใช้ซอฟต์แวร์ดังกล่าว มาหักลดหย่อนภาษีได้

ทั้งนี้ สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในรายงานการวิจัย (วิทยานิพนธ์) เรื่อง “ปัจจัยความสำเร็จของการเปลี่ยนมาใช้ซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศต่อท้องถิ่นองค์กรธุรกิจ” โดยดาวนโหลดได้ที่ http://www.ictforall.org/Articles/Thossaphol_OOO_Success_Factors_13_JUNE_2012.pdf

การนำซอฟต์แวร์ชุดโปรแกรมสำนักงานโอเพนออฟฟิศ (Apache OpenOffice™) มาใช้งานในระดับประเทศเพื่อประโยชน์ในการขยายผลการส่งเสริมการใช้งานซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สในประเทศไทยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ตามเจตนารมณ์และเป้าหมายที่ระบุไว้ในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารฉบับที่ ๒ ของประเทศไทย...สามารถดาวน์โหลดซอฟต์แวร์ได้ฟรี ที่ <http://www.openoffice.org/th/>

////////////////////////////////////

ทศพนธ์ นรทัตน์

thossaphol@ictforall.org

ประธานชมรมเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารเพื่อความเท่าเทียมกัน